

Berséba Noordoost

Aandacht voor jeugdhulp in het reguliere onderwijs.

vs. dinsdag 1 september 2020

Aandacht voor inzet jeugdhulp¹ bij gedragsvraagstukken.

Aanleiding:

Binnen het regulier onderwijs is er een toenemende aandacht voor de samenhang tussen onderwijs en jeugdhulp, dan wel de afstemming / samenwerking tussen onderwijs en jeugdhulp.

Berséba stimuleert deze ontwikkeling en ziet daarbij een belangrijke rol weggelegd voor de School Ondersteunings Teams in de scholen (SOT's).

Bij de duiding van het vraagstuk rondom een leerling is het belangrijk om vanaf het begin vanuit de 'twee werelden' na te gaan wat helpend is voor de leerling in de context van school én thuis. Het 'leren leren en leren leven', komen namelijk samen in 1 kind.²

Wat beogen we met het delen van deze informatie?!

- Alertheid op inzet ondersteunende activiteiten (jeugdhulp) bij gedragsvraagstukken door de reguliere scholen. Aandacht voor identiteitsgebonden ondersteuning.
- De samenwerking onderwijs / jeugdhulp bevorderen (o.m. via het SOT) / het gesprek over deze samenwerking.
- Stimuleren van denken en/of werken vanuit 1 gezin – 1 plan gedachte.
- Jeugdhulp vroegtijdig (waar mogelijk is) inzetten. Jeugdhulp kan namelijk ook preventief worden ingezet.
- Goede (jeugdhulp) begeleiding vloeiend laten overgaan bij het verlaten van de reguliere school. Jeugdhulp kan ook ingezet worden als overbrugging naar de SO-school, maar zeker ook, indien nodig, ingezet worden op de SO school.
- Zorgdragen voor een warme overdracht van de lijntjes met jeugdhulp van regulier naar SO. Voor het SO is het erg lastig, gezien de afstand tot veel gemeenten, de relatie van '0' op te bouwen.

Achtergrondinformatie:

Ondersteuningsvraagstukken op school hebben niet altijd te maken met leren, maar kunnen ook gerelateerd zijn aan opvoeden en opgroeien. School is een belangrijke signaleerder van gedrags- en ontwikkelingsvraagstukken bij kinderen en van belemmeringen in de thuissituatie.

Voor de reguliere scholen is de samenwerking met het CJG/ gebiedsteam/gemeente steeds meer 'gewoon'. In veel SOT's zit een vertegenwoordiger vanuit de gemeente / jeugdhulp in de persoon³ van b.v. een jeugdverpleegkundige, schoolmaatschappelijk werker, gebiedsteam medewerker of CJG medewerker. Ook Berséba stimuleert de professionalisering van het SOT en stimuleert via Pilots voorgestelde samenwerking i.c.m. meer verantwoordelijkheid⁴ bij het SOT. Deze samenwerking komt steeds meer en soepeler op gang. De directe lijn tussen basisschool en (enkele) gemeente is daarbij helpend. Deze samenwerking geeft ook helderheid over waar welke expertise ligt: de school richt zich primair op onderwijs (is deskundig op het terrein van..) en de jeugdhulp/ het CJG richt zich primair op het ondersteunen van opgroeien en opvoeden (is deskundig op het terrein van..).⁵ De orthopedagoog kan op beide terreinen meedenken én de brug slaan.

¹ Als we spreken over jeugdhulp bedoelen we het brede spectrum van voorliggende ondersteuning (inzet jeugdconsulent, SMW, e.d. én formele jeugdhulp). Daarbij de voorkeur om ondersteuning zo kortdurend, laagdrempelig en thuisnabij/schoolnabij te organiseren

² Uiteraard kun je deze 2 zaken niet scheiden en lopen ze in elkaar over, leren leren gebeurd ook thuis, leren leven ook op school. Het is wel helpend om je in eerste instantie te richten op de basis expertise die bij je vakmanschap hoort.

³ Bepalend of dit werkt is mede de rol en het mandaat van deze persoon.

⁴ Daarvoor worden er wel bepaalde eisen gesteld aan de werkwijze en samenstelling van het SOT.

⁵ Zie ook informatie over dit thema op de website van Berséba (afwegingskader): <https://www.berseba.nl/afwegingskader-onderwijs-en-jeugdhulp-wat-moet-je-weten/>

Als het goed is omschrijven scholen in hun OP's ook de ondersteuning vanuit het 'leren leren' (didactische en pedagogische ondersteuning) én het 'leren leven', de ondersteuning vanuit het voorliggende veld en/of de jeugdhulp.

Vanuit het perspectief van het SO gedacht:

Voor het SO is vroegtijdige samenwerking in het SOT tussen onderwijs en jeugdhulp ook essentieel. Voor hen is het veel ingewikkelder om die samenwerking tot stand te brengen. Dat heeft o.m. te maken met de hoeveelheid gemeenten waar het SO mee te maken heeft (versnippering) de afstand tot de woongemeente van de leerlingen én daarmee de onbekendheid van de school. Daarnaast lijken sommige gemeenten te denken dat een plaatsing op het SO alle vraagstukken rondom jeugdhulp wegneemt én de jeugdhulp dus kan stoppen. Dat is uiteraard een incorrect beeld. Tot slot is er in de overgang van regulier naar SO niet altijd helder óf en welke jeugdhulp al ingezet is. Als de SO school pas na toelating het gesprek moet gaan starten over inzet jeugdhulp is dat in sommige gevallen bijna onmogelijk.

Samenvattend:

We vragen daarom expliciet aandacht voor situaties waarbij het mogelijk gaat richting een aanvraag TLV voor cluster 4 (waarbij sprake is van complexe problematiek) om op tijd de gemeente en cluster 4 school (Obadjaschool) aan te laten schuiven bij een gesprek op de huidige school om te kijken wat nodig is voor de leerling. Dit is bij een enkele casus gebeurd, met een positief gevolg. Ambulante begeleiding kan deze rol (mee kijken wat nodig is) ook vervullen. Het Loket gaat ook scherper toezien op de vraag of het SOT voldoende oog heeft gehad voor de betrokkenheid en/of inzet van de jeugdhulp. Dit moet terug te zien zijn in de aanvraag / dossier en/of het OPP!

Wat betekent dit voor het **proces van TLV aanvraag**?

SOT's en scholen zullen dit punt (nog) bewuster ter sprake moeten brengen, volgen én bij de aanvraag moeten omschrijven.

Het Loket toetst of deze info voorhanden en goed omschreven is.

Onderliggende of aanpalende **thema's**:

Warme overdracht, terugplaatsing, inzet jeugdhulp, werkwijze SOT⁶, afwegingskaders jeugdhulp, zie ook voetnoot 4.

In dit hele proces zien we voor verschillende betrokkenen een rol weggelegd. In onderstaand **proces** wordt dat kort geschetst, zie volgende pagina:

⁶ Zie ook basisuitgangspunten die in NO zijn geformuleerd (<https://www.berseba.nl/regios/noordoost/regiospecifiek-beleid/>) én de veel gedeelde rapportage van René Peters (mét andere ogen). <https://www.rijksoverheid.nl/binaries/rijksoverheid/documenten/rapporten/2018/11/28/rapport-met-andere-ogen/rapport-met-andere-ogen.pdf>

Het proces:

<p>A. Vraagstuk rondom gedrag/opgroei komt intern op de reguliere school bij IB'er binnen.</p>	<p>B. IB'er (in overleg met ouders en leerkracht) brengt het gedragsvraagstuk in het SOT in.</p>	<p>C. Aanwezig in het SOT (waaronder ouders, orthopedagoog én iemand met een lijn naar de gemeente/ jeugdhulp) bespreken de situatie.</p>	<p>D. Waar nodig is wordt er extra ondersteuning ingezet. (zo kortdurende en laagdrempelig mogelijk). Bv. interne ondersteuning, AB maar ook opvoedkundige ondersteuning via ouders én/of ondersteuning / begeleiding vanuit de jeugdhulp voor de lln. <i>Hierbij wordt planmatig gewerkt en de effecten worden geëvalueerd.</i></p>	<p>E. Indien de brede ondersteuning niet toereikend is en er gedacht wordt (via het SOT) aan evt. plaatsing SO: Hoe betrekken we het SO zo vroegtijdig en optimaal mogelijk?! Welke rol kan jeugdhulp vervullen ?</p>	<p>F. Bij indienen dossier in Het Loket: School moet in het OP formuleren welke rol jeugdhulp speelt en welke motivatie daaraan ten grondslag ligt. Het Loket beoordeelt een aanvraag daar ook op.</p>	<p>G. Na toekenning TLV door Het Loket wordt er zorg gedragen door de verwijzende school voor een warme overdracht.</p>	<p>H. Nadat een leerling wordt aangemeld bij het SO én voordat er een intake/ plaatsing aan de orde is 'toetst' de SO school of desbetreffende leerling geplaatst <u>kan</u> worden. Daarbij wordt o.m. gekeken naar relevantie/noodzaak van jeugdhulp.</p>
<p>Tijdens al deze stappen moet de vraag iedere keer gesteld worden: wat heeft deze leerling en leerkracht nodig als het gaat om: <u>Leren leren:</u> met name onderwijs gerelateerd <u>Leren leven:</u> onderwijs (pedagogische aanpak) én opvoeding (o.m. thussituatie) / jeugdhulp gerelateerd Hoe stemmen we dat optimaal af op elkaar én doen geen dingen dubbel of contra-productief?!</p>							

Wat vraagt dit van **wie** en **hoe** zetten we dit uit in de tijd?

Vooralsnog richten we ons op de gedragsvraagstukken.

Wie	Wat	Hoe communiceren / vastleggen.
IB'er van de reguliere school	Continue alert op de verbinding tussen 'leren leren en leren leven'.	Infobrief bij aanvraag TLV SO4
SOT van de reguliere school	A. Bij gedragsvraagstukken zal altijd het opgroeien aspect en de inzet van (laagdrempelige) jeugdhulp ter sprake gebracht moeten worden. B. Bij aanvraag richting het Loket voor AB en/of TLV is nadrukkelijk omschreven of jeugdhulp is ingezet (of waarom juist niet), welke vorm en met welk resultaat. Daarnaast moet ook helder zijn hoe de jeugdhulp verder gaat ná evt. plaatsing op het SO. Aanvragen worden daar ook door Het Loket op 'beoordeeld'.	Infobrief bij aanvraag TLV SO4 Scholen apart laten omschrijven in los document?!
CJG/ SMW/ schakel met gemeente/ jeugdhulp in SOT	Moet zorgdragen voor de voortgang van het proces m.b.t. inzet jeugdhulp, terugkoppeling en verbinding.	IB / SOT kan hen daar op wijzen/aanspreken.
Orthopedagoog die verbonden is aan de reguliere school	Is alert op de inzet van jeugdhulp, de verbinding daarvan met het onderwijs én bij een TLV de continuering daarvan. Kan 'overkoepelend' meedenken: leren leren én leren leven.	Infobrief bij aanvraag TLV SO4
Het Loket / de zorgmakelaar	Toetst gedragsmatige AB en TLV aanvragen op (de doordenking van) inzet Jeugdhulp én het doorzetten daarvan na evt. toekenning TLV. Als dat onvoldoende duidelijk is kan een aanvraag 'in de wacht' gezet worden.	Toevoegen aan werkwijze/ wegingsdocument?!
De mogelijk betrokken AB'er	Bevraagd de school op het zicht wat betreft inzet van ondersteunende Jeugdhulp en de afstemming daarop. Probeert waar mogelijk af te stemmen met de jeugdhulp.	Info communiceren met DC via Arco.
Bij een verwijzing: de ontvangende SO-school in de persoon van...:	Na het toekennen van een TLV mag er door ouders contact gelegd worden met de SO school. Daar kan een kennismakingsgesprek, intake en inschrijving uit voortkomen. De SO school bevraagd ouders, maar ook de verwijzende school voorafgaand aan plaatsing naar de inzet jeugdhulp en beoordeeld het dossier ook op dat punt. In de warme overdracht wordt e.e.a. uitgebreid besproken met ouders en verwijzende school.	Afstemmen met SO 4 en Arco. SO4 kan dit toevoegen aan hun interne protocol/ intake procedure. Punt toevoegen aan protocol warme overdracht.

